

Mál nr. 188/2024

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Tegund vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs

Vátryggingartaki (A)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

1. Málskot, mótttekið dags. 27. maí 2024, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, dags. 28. júní 2024.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi orðið fyrir slysi 13. maí 2022 þegar hann var að vinna við að færa girðingarsteinana ásamt samstarfsmanni. Samstarfsmaðurinn hafi verið á lyftara sem var notaður til að færa steinana en þeir hafi verið sitt hvoru megin við girðinguna sem var úr krossviði þannig að þeir sáu ekki hvor annan. M hafi ætlað að fjarlægja grjót sem var fyrir og hafi látið vita af því en samstarfsmaðurinn hafi ekki heyrt það því í sama mund ýtti hann steininum með lyftaranum með þeim afleiðingum að M klemmdist milli steinsins og girðingarinnar. V hafnaði bótaskyldu á grundvelli þess að líkamstjón M væri ekki að rekja til saknæmrar háttsemi samstarfsfélaga hans. M vísar til ákvæða laga nr. 46/1980, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum, þar sem meðal annars komi fram að vinnuveitandi eigi að ganga úr skugga um og tryggja að fyllsta öryggis og góðs aðbúnaðar og hollustuhátta sé gætt á vinnustað. M byggir á því að nauðsynlegt hafi verið að hafa þriðja mann til að gefa mönnum merki þar sem ekki var hægt að sjá vegna girðingarinnar sem var úr krossviði og vísar í því samhengi til II. viðauka reglugerðar nr. 367/2006, um notkun tækja, þar sem fram komi að stjórnandi tækis skuli hafa aðstoðarmann sem gefi honum merki ef hann sér ekki yfir allt svæði sem byrðinni er lyft. Þá byggir M á því að stjórnandi lyftarans hafi sýnt af sér gáleysi og ekki viðhaft nægilega varfærni þegar hann ýtti steininum án þess að ganga úr skugga um að það væri hægt án þess að skapa hættu. M telur sig ekki hafa sýnt stórkostleg gáleysi og að sönnunarbyrði hvíli á vinnuveitanda um að M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi. Að lokum kemur fram í málskoti að vátryggingartaki hafi vanrækt að tilkynna slysið til Vinnueftirlitsins án tafar og slysið hafi því ekki verið rannsakað eins og bar að gera.

Í bréfi V kemur fram að vinnan sem um ræðir verði ekki framkvæmd með handafli heldur þurfi að nota vél til að ýta steininum á réttan stað. Hlutverk M hafi einungis verið að leiðbeina starfsmanninum sem stýrði lyftaranum og láta hann vita hversu langt hann átti að ýta og ekkert annað. Hlutverk starfsmannsins á lyftaranum hafi verið að ýta girðingarsteininum samkvæmt leiðbeiningum frá M. M hafi verið búinn að gefa lyftaramanninum merki um að ýta steininum en hafi ákveðið í sömu andrá að stinga hönd sinni á milli girðingarsteinins og girðingarinnar til að fjarlægja steina sem voru fyrir með þeim afleiðingum að höndin klemmdist. Starfsmaðurinn á lyftaranum hafi því aðeins verið að fylgja leiðbeiningum M þegar hann ýtti á girðingarsteininn. Því er hafnað að rekja megi líkamstjón M til hættulegs verklags í umrætt sinn sem A verði látinn bera skaðabótaábyrgð á. Um fremur einfalt verk var að ræða sem þarfnaðist ekki sérstakrar þjálfunar við sem fólst í því að ýta steini og hverjum manni hafi mátt vera það ljóst að ekki væri ráðlegt að setja hönd sína skyndilega á milli steinsins og girðingar í þessu ferli nema þá aðeins ef búið væri að gefa lyftarastjórnanda það skýrt til kynna hvað til stæði og ganga úr skugga um að skilaboðin hafi komist til skila. V telur ákvæði reglugerðar 367/2006 ekki eiga við hér þar sem ekki var verið að lyfta byrði sem yrði ekki stýrt heldur ýta við girðingarsteini með lyftara. Þá verði ekki séð að ákvæðið geri ráð fyrir að kröfur séu um þrjá aðila. V telur að rannsókn Vinnueftirlitsins hefði ekki leitt annað eða nýtt í ljós en þegar liggur fyrir og því breyti það engu um sönnun á atvikum.

Álit.

Í máli þessu er ágreiningur um það hvort A beri ábyrgð á því að M slasaðist við vinnu sína. Almennar sönnunarreglur í skaðabótarétti gera ráð fyrir því að sá sem heldur því fram að annar beri skaðabótaábyrgð á tjóni hans verður að sanna að skilyrði skaðabótaréttar séu uppfyllt. Í þessu máli ber M sönnunarbyrði fyrir því að slys hans sé að rekja til saknæmra og ólögmætra athafna eða athafnaleysis A eða annarra atvika eða aðstæðna sem það eða starfsmenn þess bera ábyrgð á.

Það liggur fyrir í málinu að slysið var tilkynnt til Vinnueftirlitsins 17. maí 2022 og einnig liggur fyrir að slysið var ekki rannsakað af Vinnueftirlitinu. Ekki verður litið svo á að það hafi áhrif á sönnunarbyrði í málinu þar sem slysið var tilkynnt innan eðlilegs tíma en slysið varð á föstudegi og var tilkynnt til Vinnueftirlitsins næsta þriðjudag.

Það liggur ekki nákvæmlega fyrir hvað olli því að hendi M klemmdist milli steinsins og girðingarinnar því aðilum málsins ber ekki saman um atvik. Af gögnum málsins má þó ráða að það hafi verið hlutverk M að segja starfsmanni á lyftaranum til um það hvenær hann átti að ýta steininum en í þetta tiltekna skipti virðist hafa orðið misskilningur á milli þeirra. Það var þó hlutverk M að tryggja það að samstarfsmaðurinn vissi hvenær hann ætti að færa steininn í tiltekið skipti og stóð það því honum nær að gæta þess að vera ekki fyrir þegar samstarfsmaðurinn ýtti á steininn. Það liggur því ekki fyrir í þessu máli að slys M sé að rekja til saknæmra eða ólögmætra athafna starfsmanns A eða annarra atvika sem A ber ábyrgð á. Með vísan til þess er slys M ekki bótaskyld hjá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu atvinnureksturs A hjá V.

Reykjavík, 10. september 2024.
rafræn undirskrift

Sóley Ragnarsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Anna Dögg Hermannsdóttir